

<p>شناسنامه درس</p>	<p>نام درس: ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست</p> <p>تعداد واحد: ۲</p> <p>پیش نیاز: ندارد</p> <p>زمان برگزاری کلاس: نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹، دوشنبه ساعت ۱۰-۸</p> <p>مکان برگزاری: بصورت مجازی در سامانه LMS و BigBlueBotton</p> <p>مسئول درس: دکتر محسن حیدری Moheidari@modares.ac.ir</p>
<p>شرح درس</p>	<p>با توجه به نقش و جایگاه اجرای طرح های توسعه بر تخریب مخنای طبیعی و نهاده های انسان ساز و نیز تاثیر بر افزایش آلودگی های محیط های مختلف از یک سو و اهمیت اجرای چنین طرح هایی در بهبود و ارتقای کیفیت زندگی و سطح توسعه بیافتگی کشور از سوی دیگر دانشجویان باید آشنا شدن با اصول و مفاهیم و مبانی مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست، شیوه های تشریح وضعیت موجود محیط زیست، تاریخچه و سیر پیشرفت مطالعات ارزیابی، روش های نظامند پیش بینی و ارزیابی آثار و پیامدها را فرا بگیرند. همچنین دانشجویان باید روش های کاهش و کمیته سازی پیامدها و چگونگی اعمال مدیریت پایش زیست محیطی در مراحل اجرای یک طرح معین توسعه ای (از زمان انجام مطالعات نیازسنجی و امکان سنجی تا مطالعات شناخت و توجیهی و تفصیلی و سپس مراحل ساخت و بهره برداری و پس از تعطیلی سرح های توسعه را بخوبی بشناسد و در تکالیف عملی خارج کلاسی به کار ببندند.</p>
<p>هدف کلی</p>	<p>در این درس دانشجویان با مفهوم، اهمیت و ضرورت و تاریخچه و روند انجام مطالعات ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح های توسعه و عمران آشنا شده خواهند آموخت که مهمترین آثار مثبت و منفی اجرای این قبیل طرح ها کدامند و چگونگی اثرگذاری بر محیط پیرامونی و راه های کاهش، مدیریت و پایش آثار را فرا می گیرند.</p>
<p>اهداف بینابینی</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ارائه مقدمه ای بر اصول ارزیابی زیست محیطی (نگرشی-شناختی) - تشریح مبانی محیط زیست و ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست (شناختی) - معرفی پیشینه تاریخی و سیر پیشرفت مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست (شناختی) - معرفی پروژه های مشمول انجام مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست در ایران (شناختی) - تشریح قوانین؛ الزامات، دستورالعمل ها، استانداردها و مقررات ارزیابی با تاکید بر ایران (شناختی) - معرفی سازمان های ملی و بین المللی درگیر در مطالعات (شناختی) - معرفی اهداف انجام مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست (شناختی)

<p>- معرفی ساختار و سلسله مراتب مطالعات ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست در کشور (شناختی-مهارتی)</p> <p>تشریح سطوح و درجات مطالعات ارزیابی (مقدماتی، اجمالی و تفصیلی) (شناختی)</p> <p>- معرفی گامهای اصلی در انجام مطالعه ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست (غربال گری، دامنه گزینی...) (شناختی-مهارتی)</p> <p>- معرفی و تشریح کامل فصول مختلف گزارش ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست (شناختی)</p> <p>- شناسایی اثرات توسعه بر محیط های فیزیکی (آب، هوا، خاک)، بیولوژیکی (اکوسیستم های آبی و خاکی) و جنبه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، تاریخی جامعه، کاربری اراضی، اثرات بر مناطق چهارگانه سازمان حفاظت محیط زیست، محیط های خاص... (شناختی)</p> <p>- معرفی روش های ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست به روش های ماتریس، چک لیست، Ad Hoc، شبکه و ... (شناختی-مهارتی)</p> <p>- تشریح مراحل ارزیابی شامل شناخت و تدوین کلیات، تشریح فرآیندی طرح مورد ارزیابی، تشریح موجودی محیط، تشریح روش های پیش بینی پیامدها و دلایل انتخاب آنها، تشریح روش های ارزیابی و انتخاب گزینه و دلایل و شیوه کاربرد آنها، تشریح روش های تعیین اولویت کاهش پیامدها و انواع روش های کاهش پیامدها، تشریح دلایل و جایگاه و چارچوب سیستم مدیریت زیست محیطی پیامدها، تشریح روش ها و چارچوب طرح پایش زیست محیطی پیامدها، تشریح روش های تامین مشارکت و مداخله مردمی در ارزیابی و در کاربرد نتایج ارزیابی، تشریح روش های هماهنگی و ارتباط بین سازمانی در ارزیابی (شناختی-مهارتی)</p> <p>- معرفی روش های مدیریت اثرات، کاهش و کنترل اثرات و پایش آنها و چارچوب سیستم مدیریت محیط زیست (شناختی-مهارتی)</p> <p>- تشریح روش های نظارت و ارزشیابی عملکرد زیست محیطی طرح ها (شناختی)</p> <p>- تشریح روش های تامین مشارکت مردمی و شیوه های هماهنگی بین سازمانی (شناختی)</p> <p>- ارائه چارچوب و ویژگی های یک گزارش ارزیابی (شناختی)</p> <p>- معرفی پیوست سلامت (شناختی)</p>	
<p>برگزاری در محیط BigblueBotton شامل سخنرانی، ارائه از طریق پاورپوینت، پرسش و پاسخ، ارائه مقاله و مطالب مهم تکمیل کننده توسط دانشجو</p> <p>نوآوری در تدریس: استفاده از رویکرد بارش افکار برای بخش های مختلف فرآیند مطالعه ارزیابی اثرات در کلاس</p>	<p>شیوه های تدریس</p>
<p>رعایت مقررات انضباطی-شرکت مستمر و به موقع در جلسات کلاس-مشارکت فعال در مباحث علمی مطرح شده در جلسه-انجام تکالیف تعیین شده</p>	<p>وظایف و تکالیف دانشجو</p>
<p>کامپیوتر، اینترنت، کتاب، سامانه آموزش مجازی، چند نمونه گزارش ارزیابی</p>	<p>وسایل کمک آموزشی</p>
<p>تکلیف کلاسی: ۲۰ درصد، شرکت فعال در کلاس و مباحث درسی: ۲۰ درصد، آزمون پایان ترم: ۶۰ درصد</p>	<p>نحوه ارزشیابی و درصد نمره (از منره کل):</p>
<p>تشریحی و تستی</p>	<p>نوع آزمون</p>
<p>Canter, Lerry. Environmental Impact Assessment, Mc-Graw-Hill, 2005</p>	<p>منابع</p>

Morris & Therivel, Methods of Environmental impact assessment, Spon Press Publisher, 2010.

WB., Environmental Assessment Standards books, World bank, 2013.

Escap, Guidelines for environmental assessment, Economics and social commission of Asia and pacific, 2003.

- مجموعه قوانین و مقررات و دستورالعمل های ارائه شده توسط سازمان حفاظت محیط زیست در پورتال این سازمان
- چند نمونه گزارش ارزیابی اثرات توسعه جدید